MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI

Seduta tas-26 ta' Jannar, 2007

Citazzjoni Numru. 249/2005

A.

-vs-

B.

Il-Qorti;

Rat l-att taċ-ċitazzjoni ppreżentata fil-21 ta’ Lulju, 2005 li permezz tagħha l-attriċi ppremettiet:

Illi l-kontendenti żżewġu fit-23 ta’ April, 2002 kif jirriżulta mill-anness ċertifikat taż-żwieġ (Dok A).

Illi l-kunsens tal-partijiet kien vizzjat b’difett serju ta’ diskrezzjoni ta’ ġudizzju fuq il-ħajja matrimonjali jew fuq

id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tagħha kif kontemplat fl-artikolu 19(1)(d) tal-Kap. 255 tal-Liġijiet ta' Malta.

Illi l-kunsens tal-partijiet inkiseb bl-esklużjoni pożittiva taż-żwieġ innifsu jew ta' xi wieħed jew iktar ta' l-elementi essenzjali tal-ħajja miżżewġa kif kontemplat fl-artikolu 19(1)(f) tal-Kap. 255 tal-Liġijiet ta' Malta.

Illi l-konvenut, għalkemm mhux interdett jew marid b'moħħu, ma kellux fiż-żmien li sar iż-żwieġ, ukoll minħabba raġuni temporanja, setgħat intelletwali jew ta' rieda biżżejjed biex jinħoloq kunsens għaż-żwieġ kif kontemplat fl-artikolu 19(1)(h) tal-Kap. 255 tal-Liġijiet ta' Malta.

Illi għalhekk iż-żwieġ kontrattat bejn il-kontendenti huwa null u bla effett għall-finijiet u effetti kollha tal-liġi.

Għalhekk jitlob lil din l-Onorabbli Qorti għaliex m'għandhiex;

i) Tiddikjara null u bla effett għall-finijiet u effetti kollha tal-liġi ż-żwieġ kontrattat bejn il-kontendenti fit-23 ta' April, 2002.

Bl-ispejjeż u l-konvenut inġunt in subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni ta' l-attriċi maħlufa u l-lista tax-xhieda.

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet tal-kuraturi deputati ppreżentata fis-27 ta' Settembru, 2006 li permezz tagħha eċċepiet;

1. Illi l-eċċipjenti m'humiex edotti mill-fatti tal-każ u
jirriservaw li jipprovdu l-eċċezzjonijiet tagħhom fi stadju ulterjuri, meta jikkomunikaw mal-konvenut.

Salvi eċċezzjonijiet oħra.

Rat id-dikjarazzjoni tal-kuraturi deputati maħlufa u l-lista tax-xhieda.

Rat l-atti proċesswali.

Rat l-affidavits ta’ l-attriċi u ta’ missierha

Rat il-verbal tas-seduta tal-15 ta’ Diċembru, 2006 illi permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi l-attriċi qed titlob l-annullament taż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fit-23 ta’ April, 2002 a bażi tal-Kap. 255 tal-Liġijiet ta’ Malta. Il-kuratur konvenut nomine ma rnexxielux jagħmel kuntatt ma’ l-assenti u kwindi ma tressqux provi minn naħa tiegħu.

Kif pero’ dejjem irritenew il-Qrati Maltin; “*F’materja ta’ żwieġ illi huwa ta’ ordni pubbliku, ma tistax tagħmilha daqshekk faċli li parti tirrepeti kliem il-liġi u l-parti l-oħra tammetti u b’hekk jirrendu ż-żwieġ annullabbli bl-iktar mod faċli u espedjenti. Hawn ma aħniex fil-kamp ta’ kreditu likwidu jew responsabilita’ ta’ xi kolliżjoni imma f’kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax tħalli nies li kappriċċożament wara xi żmien ta’ żwieġ jiddeċiedu illi kellhom nuqqas ta’ diskrezzjoni fuq iż-żwieġ u meta jkollhom sieħba jew sieħeb ieħor jerġgħu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirriżultaw verament raġunijiet għall-annullament tiegħu l-istess żwieġ għandu jiġi annullat pero’ dan ma għandux ikun sabiex jiġu akkomodati l-kapriċċi ta’ dak jew l-ieħor. Għalhekk il-kawżali għall-annullament għandha tirriżulta ċara u mingħajr dubbju.*” (Anna Tonna vs Alexander Tonna deċiża mill-Qorti ta’ l-Appell fis-6 ta’ Novembru, 1991).

Ir-raġunijiet indikat mill-attriċi jirrigwardjaw dawn is-subinċiżi tal-liġi in kwistjoni u cioe’;

19 (1) (d) – vizzju tal-kunsens ta’ xi parti li jkun b’difett serju ta’ diskrezzjoni fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha jew b’anomalija serja

psikoloġika li tagħmilha impossibbli li dik il-parti taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

19 (1) (f) – li l-kunsens ta' xi parti jkun inkiseb b'esklużjoni pożittiva taż-żwieġ jew xi element essenzjali tiegħu, jew tad-dritt għall-att taż-żwieġ;

19 (1) (h) – li l-konvenut ma kellux fiż-żmien taż-żwieġ il-fakoltajiet jew rieda biżżejjed biex joħloq kunsens għaż-żwieġ.

Kif qalet il-Qorti tal-Appell fil-kawża Joseph Zammit vs Bernardette Zammit (27 ta' Jannar, 2006);

"*Irid mill-ewwel jiġi senjalat prinċipju fondamentali fil-liġi ċivili u cioe' li ż-żwieġ bejn il-kontendenti għandu jkun preżunt li jkun wieħed validu. Għalhekk huwa dover assolut ta' kull parti fil-kawża li tagħmel prova sodisfaċenti ta' l-allegazzjonijet rispettivi tagħha dwar l-allegazzjoni u cioe' li ż-żwieg huwa null għaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega.*

Is-sub-inċiż (d) fuq imsemmi jsemmi wkoll li ż-żwieġ ikun null jekk ikun affettwat b'anomalija psikoloġika serja u tagħmilha impossibbli għal dik il-parti li taqdi l-obligazzjonijiet essenzjali
taż-żwieġ. Ta' min jenfasizza hawn li l-liġi tagħna tirrikjedi li l-anomalija psikoloġika tkun tali li tagħmilha impossibbli u mhux sempliċement diffiċli li wieħed jaqdi l-obligazzjonijet essenzjali taz-żwieġ jew inkella li jassumi l-istess obligazzjonijiet essenzjali taz-żwieġ."

Kif qalet ukoll il-Qorti fil-kawża Nicholas Agius vs Rita Agius (25 ta' Mejju, 1995); "*B'difett serju ta' diskrezzjoni tal-ġudizzju l-leġislatur ma riedx ifisser sempliċement kwalsiasi stat ta' immaturita; li parti jew l-oħra fiż-żwieġ tista' tkun fiha fil-mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-leġislatur irrikjeda maturita' sħiħa u perfetta ftit jew addirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' discretio judicii hu kunċett ġuridiku intrinsikament marbut mal-kapaċita' ta' parti jew oħra fiż-żwieġ li tagħti l-kunsens liberu u xjenti tagħha għar-rabta taż-żwieġ.* F'dan

is-sens ġew deċiżi wkoll il-kawżi Angela Spiteri vs Joseph Spiteri (4 ta' Novembru, 1994), Robert Attard vs Josephine Attard (18 ta' Ottubru, 1995) u Janet Portelli vs Victor Portelli (14 ta' Awwissu, 1995).

Fil-kawża fl-ismijiet Mario Mizzi vs Maris Mizzi (15 ta' Novembru, 2005) il-Qorti tal-Appell ukoll qalet li; "*Biex ikun hemm in-nuqqas jew difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju irid ikun hemm l-inkapaċita' psikika jew kostituzzjonali (mhux neċessarjament anomlaija psikoloġika fis-sens mediku) li wieħed jagħraf u jirrifletti jew li jiddeċiedi liberament (jiġifieri mingħajr impulsi interni li jkunu neħħew il-liberta ta' l-għażla tal-persuna li tkun) fuq l-oġġett tal-kunsens matrimonjali.*"

Il-Qorti wara li eżaminat il-provi jidhrilha li dan hu każ ċar fejn il-konvenut iżżewweġ biex ma jiġix deportat minn Malta peress li huwa barrani. L-attriċi kienet ta' eta' żgħira meta żżewġet (dsatax il-sena<19>) u kien faċli li tigi ngannata minnu u sabet ruħha f'sitwazzjoni ferm diffiċli meta ħarġet tqila. Eventwalment xorta abbandunaha ut telaq minn Malta.

Għal dawn il-mottivi l-Qorti tilqa' t-talba attriċi u tiddikjara null iż-żwieġ kuntrattat bejn il-partijiet fit-23 ta' April, 2002. L-ispejjeż ikunu a kariku tal-konvenut iżda l-attriċi għandha tħallas proviżorjament l-ispejjeż u drittijiet tal-kuraturi.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------